

Til de berørte myndigheder:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Miljøministeriet
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Miljøstyrelsen
Naturstyrelsen

J.nr. 22-1266-000001
Ref. CHPAWI
Den 23. januar 2023

Screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, hvorvidt udkast til ændring af bekendtgørelse jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023 er omfattet af kravet om miljøvurdering.

Baggrund

Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023¹

(gødskningsbekendtgørelsen) har til formål at fastsætte supplerende regler til gødskningslovens² regler om beregning af kvælstofkvoten for virksomheder registreret i Register for Gødningsregnskab samt om beregning af virksomhedernes forbrug af kvælstof og fosfor. Der fastsættes endvidere supplerende regler om virksomhedernes gødningsplanlægning og om gødningsleverandørers indberetning af oplysninger til Leverandørregister for gødningsleverancer.

Der udstedes årligt en ændringsbekendtgørelse til gødskningsbekendtgørelsen for planperioden. Hovedformålet med den årlige ændringsbekendtgørelse er at fastsætte værdier for protein og fosfor i fodermidler til brug for erhvervets korrektioner i produktionen af kvælstof og fosfor i husdyrgødning.

Herudover er der ofte behov for at fastsætte kvælstof- og fosfornormer til nye afgrødekoder for dyrkningsåret, som er opstået/oprettet efter planperiodens start.

I ændringsbekendtgørelsen for planperioden 2022/2023 er der opstået et behov for at korrigere reglerne vedrørende indberetning i gødningsregnskabet som følge af, at minkhold igen bliver tilladt pr. 1. januar 2023.

Ovenstående forhold vedrørende nye afgrødekoder og en genindførelse af husdyrnormer for mink indgår i denne screening af bekendtgørelsesudkastet.

Der foretages derudover justeringer af bekendtgørelsen af administrativ karakter, der ikke vurderes omfattet af miljøvurderingslovens plan og programbegreb.

Indholdsmæssige ændringer til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023

Normer til nye afgrødekoder

I bilag 1 til gødskningsbekendtgørelsen er fastsat kvælstof- og fosfornormer samt standardudbytter og forfrugtsværdier for landbrugsafgrøder og grøntsager. Afgrødenormerne er fastsat på baggrund af biologiske markforsøg, og standardudbytter er fastsat på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik

¹ Bekendtgørelse nr. 1144 af 14. juli 2022 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023.

² Lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

og med en metodisk fremskrivning. Normer og standardudbytter er fastsat efter indstilling fra *Udvalget vedr. næringsstofnormer, kvælstofprognosen samt næringsstofindhold i husdyrgødning (Normudvalget)*.

Kvælstof- og fosfornormerne er, som det er forudsat ved udmøntningen af gødskningslovens § 13, stk. 3, fastsat til økonomisk optimum, hvilket er et udtryk for den mængde kvælstof og fosfor, der giver det økonomisk optimale udbytte ved det gødningsniveau, hvor indtægten fra det ekstra udbytte lige netop kan betale den ekstra udgift til kvælstofholdig gødning.

I ændringsbekendtgørelsen tilføjes der nye afgrødekoder til afgrødetabellen med fastsatte normer ud fra ovenstående nævnte procedure, så det er i overensstemmelse med afgrødekoderne i Landbrugsstyrelsens fælleskema.

Genindførelse af husdyrnormer for mink (kvælstof og fosfor)

Som følge af at det fra 1. januar 2023 igen er muligt at holde mink, jf. modsætningsvis § 1, stk. 1, i lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 6. januar 2022, genindføres der i bilag 2 (tabel 1, 2 og 3) data, der vedrører hold af mink startende op fra 1. januar 2023. Dette vedrører indførelsen af normer for den mængde kvælstof og fosfor, der produceres pr. årstæve for en fuld planperiode (bilag 2, tabel 2), og hvordan der ved indberetning af dyreholdet i gødningsregnskabet skal tages højde for i hvilke måneder i planperioden, dyreholdet har været på virksomheden (bilag 2, tabel 1).

Hvis ikke der var blevet fastsat normer for minks produktion af kvælstof og fosfor, skulle gødningen håndteres som anden organisk gødning, hvorved kvælstof og fosforindholdet skulle fastsættes ved analyse og indgå i gødningsregnskabet med en udnyttelse på 40 pct. (jf. bekendtgørelsens § 22). Ved en genindførelse af husdyrnormen for mink fastsættes produktionen af kvælstof og fosfor ved normerne og indgår i gødningsregnskabet med 75 pct. udnyttelse (jf. bekendtgørelsens § 21, stk. 1.). Dette svarer til den udnyttelse, der var fastsat forud for forbuddet mod hold af mink. Der vil derfor være tale om regulering svarende til status quo i forhold til minkhold forud for det midlertidige forbud. Der vurderes at være tale om produktion af meget små mængder af kvælstof fra minkgylle, hvorfor effekten vil være ubetydelig.

Høring af berørte myndigheder

I henhold til miljøvurderingslovens³ § 32 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelse af en plan, høre berørte myndigheder, før der træffes screeningsafgørelse om, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering.

De berørte myndigheder udgøres i denne sammenhæng af Fødevareministeriets departement, Miljøministeriets departement, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen.

Landbrugsstyrelsen har derfor gennemført en høring af disse myndigheder i perioden fra den 21. december 2022 til den 16. januar 2023 kl. 12.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med høring sendt følgende bemærkning til Landbrugsstyrelsen:

At screeningen overordnet mangler at adressere om ændringerne i bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning, forventes at indebære risiko for øget tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer

---

³ Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lbkg. nr. 1225 af 25. oktober 2018.

fra gødningen til vandmiljøet, som følge af ændringerne om nye afgrødekoder og genindførelse af husdyrnormer for mink.

Landbrugsstyrelsen har suppleret screeningen (bilag 1) med vurderinger der svarer på ovenstående bemærkning.

Miljøvurderingsloven og tidligere miljøvurderinger

Det følger af § 8, stk. 1, nr. 1, i miljøvurderingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), at der skal gennemføres en miljøvurdering, når en myndighed udarbejder en plan eller et program, hvis planen eller programmet tilvejebringes inden for bl.a. landbrug og fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 og 2.

Opgørelsen af virksomhedens produktion af kvælstof har betydning for beregning af, hvor stort et harmoniareal virksomheden skal råde over. Denne regulering er fastsat i husdyrbrugloven og Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (bkg. nr. 1142) af 10. juli 2022 om, som det tidligere er vurderet fastlægger rammerne til fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Reglerne i gødskningsbekendtgørelsen indgår i nitrathandlingsprogrammet. De foreslåede ændringer i reglerne om husdyrnormer og genindførelsen af kvælstofnormerne for mink samt beregning af virksomhedens forbrug af kvælstof står derfor i relation til nitrathandlingsprogrammet.

Det vurderes dog, at der vil være tale om en mindre ændring, og for nitrathandlingsprogrammet endvidere alene en mindre ændring af enkelte af de foranstaltninger, der indgår i programmet, hvorfor ændringerne alene vil være underlagt en pligt til screening efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1.

Det vurderes, at bekendtgørelsen ikke medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og at den derfor ikke er omfattet af et krav om miljøvurdering efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 2. Der henvises herved til vurderingen af, at ændringerne alene vil have en mindre konsekvens for miljøet i positiv retning.

Myndigheden træffer efter miljøvurderingslovens § 10 afgørelse om, hvorvidt planen eller programmet efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1 eller 2, er omfattet af kravet om en miljøvurdering. Ved afgørelsen inddrager myndigheden de relevante kriterier fra lovens bilag 3.

Hvis det vurderes, at ændringen kan få væsentlig indvirkning på miljøet, skal der gennemføres en miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Landbrugsstyrelsen har på denne baggrund foretaget et udkast til en screening af de foreslåede ændringer til gødskningsbekendtgørelse.

Klagevejledning

Klagefrist

Der kan klages til Miljø- og Fødevareklagenævnet over Landbrugsstyrelsen afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøvurdering (screeningsafgørelsen), for så vidt angår retlige spørgsmål inden 4 uger efter 4 screeningsafgørelsens annoncering på Høringsportalen, det vil sige senest den 23. februar 2023 ved kontortids udløb, jf. miljøvurderingslovens § 51.

Klageportalen

Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til Miljø- og Fødevareministeriet ved anvendelse af digital selvbetjening (Klageportalen 5), jf. miljøvurderingslovens § 52, jf. dog § 21, stk. 2-4 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Se mere om, hvordan man klager via Klageportalen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Klageberettiget

Klageberettiget er enhver med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Bilag 1

Screening

I det følgende er foretaget en vurdering af, om følgende ændringer, der forventes gennemført med ændring af bekendtgørelse jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023, kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3:

- 1) Tilføjelsen af nye afgrødekoder med tilhørende kvælstof- og fosfornormer samt forfrugtsværdier, hvis relevant
- 2) Genindførelse af kvælstof- og fosfornormerne for mink

(1) Planernes karakteristika, idet der navnlig tages hensyn til:

- i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler:

Ad 1) Med afgrødekoder fastlægges kvælstofnormen for de enkelte typer af afgrøder. Kvælstofnormen for afgrøderne anvendes til at beregne landbrugerens kvælstofkvote og har derfor også betydning for, hvor meget kvælstof der kan tilføres landbrugerens arealer. En tilføjelse af nye afgrødekoder i ændringsbekendtgørelsen bilag 1, tabel 1 og 2, danner ikke grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler, da det alene er et spørgsmål om afgrødekoder, der kan medvirke til at beregne en jordbrugsvirksomheds kvælstofkvote. Dette skyldes, at de nye koder blot specificerer eksisterende koder, som i dag har en tilsvarende kvælstofnorm.

Ad 2) Genindførelsen af kvælstof- og fosfornormer for mink og yderligere regler for, hvordan hold af mink skal indberettes, når dyrene kun har været på virksomheden i dele af planperioden, har betydning for beregning af de mængder kvælstof og fosfor, der skal indgå i gødningsregnskabet. Dette skyldes, at forbruget af minkgødning indgår med 75 pct. i udnyttelse fremfor 40 pct., da gødningen ville have været betraget som anden organisk gødning, hvis ikke normerne var blevet genindført. Dette danner ikke grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse, men har betydning for den enkelte landbrugers driftsbetingelser, da der så vil kunne udbringes færre kg kvælstof på bedrifter, der anvender minkgødning. Det der vil dog være tale om en så minimal mindre udbringning, at det ikke kan forventes at få betydning for miljøet.

- i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer, herunder også planer, som indgår i et hierarki:

Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i gødskningsloven.

Reglerne i bekendtgørelsen om beregning af virksomhedens forbrug af kvælstof, herunder reglerne om beregning af virksomhedernes produktion af gødning og om normen, bidrager til implementering af nitratdirektivet, og de indgår i nitrathandlingsprogrammet, jf. nitratdirektivets bilag III, 1., 3), jf. art. 5, stk. 4, litra a.

Opgørelsen af virksomhedens produktion af kvælstof har endvidere betydning for beregning af, hvor stort et harmoniareal virksomheden skal råde over, og opgørelsen af virksomhedens produktion af fosfor har betydning for beregningen af virksomhedens fosforarealkrav. Denne regulering er fastsat i bkg. nr. 1142 af 10. juli 2022 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning, som det tidligere er vurderet fastlægger

rammerne til fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

- planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn, specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling:

En af de største udfordringer på vandmiljøområdet er tilførslen af næringsstoffer, som bl.a. har sit udspring i landbrugets anvendelse af gødningsstoffer.

Planter skal tilføres gødning for at vokse, og gødning er dermed en forudsætning for, at landbrugeren kan høste et udbytte af god kvalitet.

Tab af kvælstof til vandmiljøet er uundgåeligt ved landbrugsproduktion. Tabet sker først og fremmest ved udvaskning fra rodzonen. Dette sker primært i efteråret og vinteren som følge af, at jorden mættes med vand, som dermed sætter gang i afstrømning fra rodzonen. Det er dog ikke alt kvælstof, som uden videre udvaskes. De to ændringer vedrører forhold, der har betydning for landbrugets udledning af kvælstof, og herunder regler om beregning af kvælstofkvoten og beregning af virksomhedernes forbrug af kvælstof. Derudover vedrører ændringerne også beregning af virksomhedernes forbrug af fosfor.

- miljøproblemer af relevans for planen eller programmet:

Udledningen af næringsstoffer til det danske vandmiljø er siden 1980'erne blevet reduceret igennem bl.a. forbedret rensning af spildevand og formindskede udledninger fra markerne.

Formålet med det, der indgår i screeningen, er at tilpasse den eksisterende regulering, der har til formål at begrænse udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet i forhold til udviklingen, herunder behov for afgrødenormer til nye afgrøder eller afgrødesammensætninger og fastsættelse af husdyrnormer for relevante produktioner af husdyr.

- planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning (f.eks. planer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse):

Bekendtgørelsesudkastet vedrører foranstaltninger, der indgår i den danske implementering af nitratdirektivet og er nævnt som en indsats i nitrathandlingsprogrammet, jf. ovenfor.

De planlagte ændringer vedrørende nye afgrødekoder har alene den betydning, at jordbrugsvirksomheder kan vælge en økonomisk optimal norm til den afgrøde, der står på marken. I nul-alternativet, hvor der ikke var fastsat en økonomisk optimal norm for en given afgrøde, ville landbruger vælge en sammenlignelig afgrøde. En sammenlignelig afgrøde kunne have en større, mindre eller sammenfaldende norm med de nye koder. Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at en landbruger ville vælge enten en sammenfaldende norm eller en norm over økonomiske optimum, for den afgrøde der reelt dyrkes, hvortil der ikke er fastsat en norm. Derfor er det Landbrugsstyrelsens vurdering at fastsættelse af økonomisk optimale normer for nye afgrøder vil medføre muligheden for samme eller en mindre tildeling af kvælstof end nul-alternativet.

En genindførelse af husdyrnormerne for mink har den betydning, at hvis de ikke blev genindført ville en mindre andel af kvælstofindholdet i gødning fra mink indgå i gødningsregnskabet med den effekt, at landbrugerne samlet set kunne udbringe mere kvælstof ved nul-alternativet end ved de planlagte ændringer, hvor der genindføres en norm for mink.

Det er ikke denne bekendtgørelse, der genindfører muligheden for minkhold og dermed produktionen af gødning fra mink i Danmark. Derfor forholder ovenstående sig alene til, hvordan en norm for gødning fra

mink har betydning for, hvordan gødningen skal indgå i gødningsregnskabet, og dermed om det medfører en mulighed for at udbringe mere eller mindre kvælstof og fosfor på landbrugsjord end nul-alternativet.

Som det fremgår ovenfor, vurderes det, at de screenede ændringer af bekendtgørelsen ikke kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet i forhold til den gældende regulering. Herunder at ændringerne ikke forventes at indebære risiko for øget tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer fra gødningen til vandmiljøet. Dette skyldes, at jordbrugerne samlet set vil kunne udbringe mindre gødning på landbrugsarealerne end ved nul-alternativet og at tildelingen af miljøfremmede stoffer målt i både organisk gødning og i kunstgødning bliver reduceret. Det er Landbrugsstyrelsens samlede vurdering at ændringen i tildelingen af miljøfremmede stoffer er yderst begrænset, da der vil være minimal ændringer i mængde og sammensætning af den udbragte gødning.

Med henvisning til mulige miljøfremmede stoffer henvises der til rapport udarbejdet af Miljøstyrelsen ([Miljøfremmede stoffer i husdyrgødning, Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](#)).

(2) Kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt, idet der navnlig tages hensyn til:

- indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet:

Det vurderes, at der alene vil være en begrænset positiv miljøkonsekvens af de påtænkte ændringer. Dels fordi der er tale om nye afgrødekoder til meget små arealer, som har tilsvarende kvælstofnormer, som landbrugerne hidtil har anvendt.

I forhold til forskellen på udnyttelsen for minkgødning på 35 pct. er det forventningen, at der for planperioden 2022/2023 og fremadrettet vil være tale om en meget begrænset produktion af kvælstof og fosfor, der endvidere ikke er begrænset til et særligt lokalt område. Det må derfor forventes, at gevinsten for miljøet er minimal.

- indvirkningens kumulative karakter:

Der vurderes ikke at være kumulative konsekvenser knyttet til planen.

- indvirkningens grænseoverskridende karakter:

Planen vurderes ikke at medføre grænseoverskridende miljøpåvirkning.

- faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker):

Planen vurderes ikke at være til fare for menneskers sundhed, og den vurderes overordnet at have en begrænset positiv miljømæssig indvirkning i forhold til gældende ret.

- indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt):

Planen omfatter virksomheder, der er omfattet af registrering i Register for Gødningsregnskab, og den vedrører landbrugernes drift af deres landbrugsarealer.

Planen vurderes ikke i øvrigt at berøre befolkningen.

- værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt, som følge af

- Særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv*
- Overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier og*
- Intensiv arealudnyttelse:*

Reglerne i bekendtgørelsen om beregning af forbrug af kvælstof og fosfor skal begrænse udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

- indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan:

Det vurderes ikke, at ændringen af gødskningsbekendtgørelsen vil have betydning på områder eller landskaber af den nævnte karakter.